

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . „ 2.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 28.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . „ 2.—
V upravljanje mesečno . . . „ 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . „ 7.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 9.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . „ 13 „
za trikrat . . . „ 10 „
za večkrat primeren popust.

Poročna oznanila, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna pettivrsta po 18 vin.

Poslano:

enostolpna pettivrsta po 30 vin

Izhaja vsak dan, izvenemir ne
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Mednarodni položaj.

Mednarodni položaj je slejkoprej zelo zapleten.

Balkanska zveza noče skleniti miru s Turčijo na podlagi pogojev velesil. Jutri se bodo poslaniški velesil v Londonu posvetovali, kaj naj z ozirom na to ukrenejo. Balkanska zveza je, kakor se iz njene note na velesile razvidi, še vedno solidarna. Očividno hoče počakati, da Črnagora Skader zavzame.

Črnogorci in Srbi naskakujejo Skader dalje in ga utegejejo v par dneh zavzeti. Prvi naskok na Taraboš je bil neuspešen in je zdaj prevzel operacije general Bojović, ki upa mesto kmalu v roke dobiti.

Mednarodno brodovje je sklenilo mirno blokado črnogorske in albanske obali, nadaljnji razvoj te demonstracije pa je spričo neslovnosti velesil zelo dvomljiv. Črnagora je vrhovnemu admiralu na njegov poziv že odgovorila, da se sklepu velesil glede Skadra ne pokori.

Sasonov je odločno miroljuben in dela gotovo na to, da Črnagora Skader žrtvuje. Pač pa se Rusija in Francija in najbrže tudi Anglija prizadevajo, da dosežejo za Črnogoro kako kompenzacijo.

Na Dunaju o kompenzacijah seveda zdaj še nočejo nič slišati. Upajo, da bo ali mednarodna demonstracija brodovij kaj dosegla ali pa da Avstrija na svojo roko proti Črnigori nastopi. Veliko nad polagajo naši diplomati na Italijo, ki je prišla v spor z Grčijo radi južne Albanije. Snuje se nekaka avstrijsko-laška akcija proti Črnigori in Grčiji. Seveda je ta stvar še sama na sebi vsled laških aspiracij na Valono nevarna, pa je tudi z ozirom na ostale velesile jako kočljiva, ker smatrajo ostale velesile Albanijo za skupno zadevo vseh. Proti Grčiji se pa tudi praviloma zdaj niti ne more nastopiti, ker londonska konferenca o mejah južne Albanije ni še sploh nič sklenila.

Če Skader pade, postane situacija skrajno nevarna. Vprašanje je namreč, če se bo Sasonov potem mogel še vzdržati in če ne zmagava v Peterburgu slavjanofilska struja. Najpametneje bi bilo, če se na Dunaju spoprijaznijo z idejo kompenzacije za Skader, če ne, bo šel evropski mir rakom živžgat in to zaradi tistega ljubega Skadra.

BOJ ZA SKADER.

Generalni naskok.

Belgrad, 5. aprila. Pred Skadrom so zbrane že vse srbske čete. Čete so zdrave.

Transport iz Soluna je trajal šest dni. Izkrcaje v Medui se je hitro izvršilo.

Pariz, 5. aprila. »Matin« trdi, da se je začel splošni naskok na Skader 4. t. m. ponoči.

Cetinje, 5. aprila. General Bojović je glavni naskok na Skader odredil za jutri, to je nedeljo. Medtem se Skader neprestano obstreljuje.

Belgrad, 5. aprila. »Politika« poroča, da je v petek trajalo obstreljevanje Skadra cel dan. Turški topovi na Brdici molčijo. Srbske havbice strahovito učinkujejo.

Belgrad, 6. aprila. (Izvirno.) Izpred Skadra ni nikakih pozitivnih vesti; poroča se samo, da se je vršila v soboto in danes cel dan strahovita kanonada, ki jo je čuti po celem sandžaku in v Raški. Včeraj gotovo še ni bilo naskoka; morda se je začel danes. Poveljnik Bojović je kljub nestrpnosti vojske in nekaterih črnogorskih poveljnikov odredil sistematično taktiko, da se doseže uspeh — pa bodisi tudi kak dan kasneje — s čim manjšimi žrtvami, ki so jih Črnogorci že itak veliko imeli. Kakor se čuje, je sedaj pred Skadrom razven prejšnjega albanskega in primorskega oddelka še sedem drugih srbskih polkov. V Belgradu vlada velika nestrpnost; od dne do dne se pričakuje vesti o padcu Skadra, ki je pa le noče biti. Delajo se velikanske priprave za proslavo tega dogodka; bogati trgovci so zbrali med sabo ogromne svote za brezplačno pogoščenje ljudstva. Pripravlja se sijajna razsvetljava.

Dosedanje izgube črnogorcev pred Skadrom.

Dunaj, 5. aprila. »Albanische Korrespondenz« trdi, da je pri zadnjem naskoku na Skader padlo pri Tarabošu 2700, pri Brdici 400 in na Bardanjolu 1500 mož. Baje so bili trije črnogorski bataljoni, cetinjski in oba virpazarska, pri naskoku na Taraboš popolnoma uničeni. (Tu gre za naskok v predpreteklem tednu, ki so ga Črnogorci bržčas na svojo roko brez Bojovića aranžirali.)

Koliko jih oblega Skader?

Dunaj, 5. aprila. Pred Skadrom se nahajajo štiri črnogorske divizije, 20.000 mož, in 2 in pol srbski diviziji, 40.000 mož, vsega skupaj 60.000 mož.

MEDNARODNA DEMONSTRACIJA PROTI ČRNIGORI.

Admiralski svet.

Dunaj, 5. aprila. Poveljnik mednarodnega brodovja pred Barom je angleški vice-admiral Cecil Burney.

Francoski poveljnik zastopa oficijelno Rusijo.

Ustanovil se je mednarodni admiralski svet.

Blokada se je začela.

Belgrad, 5. aprila. Blokada črnogorske obale se je začela. Razširjena je tudi na albansko obal od Bara do Drača. Blokada je popolnoma mirna. Ni res, da bi bile avstro-ogrske ladje ustavile grške transporte. O izkrcevanju čet velesil še ni govora, ker se to vprašanje med velesilami še diskutira. Pred Barom so že zbrane vse ladje velesil.

Instrukcije za admirale.

Milan, 5. aprila. »Corriere della Sera« poroča, da se morajo o vsakem koraku vsi poveljniki brodovij soglasno domeniti.

London, 6. aprila. »Times« poroča, da so dobili poveljniki mednarodnega brodovja sledeča navodila: Poveljniki ne smejo na lastno pest nastopati, marveč morajo vedno svoje vlade vprašati, predno kaj store. Vojakov ne smejo prej izkrcati, dokler se to izrecno ne dovoli.

Admiral pozval Črnogoro, naj se uda.

Rim, 6. aprila. »Agenzia Stefani« poroča: Ko sta pripluli angleška vojna ladja »King Edvard VII.« in francoska križarica »Edgar Quinet« v črnogorsko morje, se je vršilo prvo posvetovanje poveljnikov vojnih ladij, katerega je vodil angleški podadmiral, ki mu je poveljstvo združenega brodovja poverjeno. Brzojavili so črnogorski vladi, da zahtevajo spoštovanje soglasnega sklepa velesil in takojšnjega odgovora.

Dunaj, 6. aprila. Kraljevi velikobritanski podadmiral, ki kot po činu najstarejši častnik poveljuje mednarodnemu brodovju, je 5. t. m. iz Kotora brzojavil črnogorski vladi in jo obvestil, da je brodovje došlo. Zahteval je, naj Črnagora takoj odgovori, če je pripravljena, da stori, kar žele velesile.

ČRNAGORA ODKLANJA POZIV MEDNARODNEGA ADMIRALA.

Cetinje, 7. aprila. Črnogorski ministrski predsednik je na brzojavni poziv poveljniku mednarodnega brodovja odgovoril:

»Globoko obžalujem, da vidim mednarodno brodovje zbrano v črnogorskih vodah v svrhu, da izvrši pritisk na Črnogoro, da bi se pokorila želji velesil glede obleganja Skadra in ustavljenja sovražnosti Črnogore v albanskem ozemlju. Črnagora je tozadevno stališče izrazila 2. aprila v svoji noti na velesile. Vsled tega ponav-

ljam ta odgovor nasproti admiralu in do-
stavljam, da Črnagora kljub pritisku, o ka-
terem priča navzočnost brodovja, ne more
odnehati od stališča, ki odgovarja zahte-
vam med zavezniki in Turčijo obstojajo-
čega vojnega stanja, kakor tudi od strani
velesil ob izbruhu sovražnosti proklamira-
nemu načelu nevtralitete. To načelo se pa
po navzočnosti mednarodnega brodovja v
črnogorskih vodah v škodo Črnogore pre-
kršuje.«

Nikita očita velesilam smešnost.

Pariz, 5. aprila. »Temps« objavlja br-
zojavko dvornega maršala kralja Nikite, ki
izjavlja: »Izavimo z obžalovanjem, da fran-
coska križarica »Edgar Quinet« zastopa
Francijo pri mednarodni demonstraciji
velesil nasproti mali Črnigori, da bi Črna-
gora opustila obleganje Skadra. Recite Ev-
ropi, da se kivo umaknili le sili. Evropa
je svoji krivici pridružila še smešnost
nasilnega akta.«

Koliko stane Črnogoro obleganje Skadra.

Cetinje, 5. aprila. Kralj Nikita je iz-
javil, da je obleganje Skadra stalo Črno-
goro do danes 40 milijonov frankov in
10.000 ljudi.

KOMPENZACIJA ZA ČRNAGORO?

Milan, 5. aprila. »Corriere della
Sera« trdi, da se velesile prejkoslej prizadevajo, da Črnogoro za Skader kompen-
zirajo s Sv. Ivanom Medua, ker so mnenja,
da bo brodovna demonstracija ostala brez
uspeha. Obenem bodo velesile gledale, da
se med Turčijo in balkansko zvezo mir
čimprej sklene.

MIRU SE NE BO.

Sofija, 5. aprila. Ker je balkanska
zveza mirovne pogoje velesil sprejela le z
znatnimi pridržki, so zastopniki velesil zo-
pet intervenirali in izjavili, da mora bal-
kanska zveza mejno črto Enos — Midia
sprejeti in vsa finančna vprašanja prepu-
stiti komisiji v Parizu, katere se smejo za-
stopniki Turčije in balkanskih držav ude-
ležiti.

KONFERENCA POSLANIKOV.

London, 5. aprila. Poslaniki velesil se
zbero v torek, da diskutirajo o odgovoru
balkanske zveze na mirovno akcijo velesil.

LISTEK.

Gora Atos, republika menihov.

Potopisna črtica z balkanskega pol-
otoka.

Spisal N. vitez pl. Gutmansthal. —
Poslovenil K. Čik.

V torek, dne 4. junija leta 19 . . . je
imel parnik turške paroplovne družbe
Maksuss ob 4. uri odpluti proti gori
Atos (grško: Hagion Oros), tako je bi-
lo nabito v agenturi. Parnik se je zval
»Kaplan«, to je po naše: tiger. To ome-
njam zato, da vsakogar za vedno sva-
rim, posluževati se kdaj te ali katere
druge ladje te družbe.

Slišal sem bil sicer že o turški ne-
marnosti in zanikarnosti mnogo in tudi
sam izkusil, toda, ker nisem imel v
Solunu nič opraviti in me je zelo vleklo
na Hagion Oros (Sveto goro), sem sko-
raj mislil, da bom bližje cilju svojega
potovanja, ako se podam na parnik, ki
naj bi me tja popeljal. Ob pol 3. uri
sem se torej odpravil na pot v spre-
mstvu svojega dragomana (tolmača) in
konzulatnega kavasa (stražnika). Toda
ni tako lahko zapustiti turške celine.
Vkljub kavasu, teskerēju (turškemu
potnemu listu) i. dr. smo morali dolgo

čakati na morskem obrežju, preden so
nas spustili. Dospeli naposled po 3.
uri na ladjo, smo videli, da še ne bo
tako kmalu odplula. Ladja sama, star
nekdanji angleški pasažirski parnik,
sedaj neverjetno zanemarjena, je bila
popolnoma obkoljena od večjih bark,
ki so bile težko obložene s tisočimi
petrolejskimi zaboji in z vsemi raznimi
drugimi tovari, katere vse je bilo treba
vkrcati. Ni bilo torej drugače nego po-
trpeti. Sedel sem na poveljniški mo-
stič, kjer je »imbatto« (redni opoldan-
ski obmorski veter na Jutrovem) ravno
prijetno pihljal, vzel knjigo v roko in
čakal. Toda ko so bile pretekle tri
ure in se velikanske množine tovorov
v barkah dozdevno niso zmanjševale,
ampak so še vedno druge barke pri-
hajale, mi je bilo le preveč in postajal
sem nepotrpežljiv; toda za mojo nepo-
trpežljivost se nista zmenili turška
hladnost in brezčutnost.

Kako počasi in nerodno so blago
vkrcavali, se ne dá popisati. Štirje
kraniki starega sestava, vsi zarjevili in
zanemarjeni, kakor sploh vse na tem
parobrodu, so delovali skrajno pomanj-
ljivo in so večkrat docela odpovedali.
Solnce je že zahajalo, pa še vedno se
ogromni kupi blaga v barkah niso ho-
teli krčiti. Kako fantastično — moreče
lahko vplivajo na človeka tisoči takih

petrolejskih zabojev, ne more nihče
razumeti, ki prebiva v deželah, kjer
ladje ob gotovo določeni uri odhajajo
in se delo vrši urno in točno. In kar
me je nad vse jezilo, je bila ravnoduš-
nost in navidezna brezbržnost drugih
potnikov.

Čakanje jim sicer ni bilo po volji
in zakasnitev odhoda zelo neprijetna;
ampak nikomur ni prišlo na misel, da
bi se bil razburjal in vznemljal, samo
meni; bil je »kizmeta« in brezčutno. So
vse prenašali. Posebno nevoljen sem bil
nad svojim dragomanom, rodem Av-
strijecem, ker se ni pridružil mojemu
srdcu; pa bil je vsled večletnega živ-
ljenja v Orientu tudi že okužen od
splošne malomarnosti.

Proti pol 9. uri je prišel agent pa-
roplovne družbe k meni in mi razodel,
da ni mogoče vkrcanja končati in da
se bomo šele prihodnje jutro proti pol
10. uri odpravili. In pri tem je ostalo.
Na moje ostre opazke o brezmiselnem
načinu vkrcavanja blaga je le zmigal
z ramama, češ, to ni njegova skrb.

In sedaj, kaj storiti? V Solun se vr-
niti, kjer nisem imel nič opravkov; iz-
postaviti se zasmehu svojih znancev iz
konzulatnega kroga, katerim se je v
srečo gotovo zdelo prav smešno, da
sem se tako daleč potrudil in izpostavi-
l tolikim neprijetnostim, zgolj da bi

bil obiskal nekaj starih, od gozdov
obdanih samostanov; vse težkoče s ca-
rinskimi in policijskimi gosposkami
še enkrat premagati in sedaj celo brez
kavasa vso svojo prtljago na suho, pri-
hodnje jutro pa zopet na ladjo sprav-
ljati; z vsem tem združenimi stroški in
last not least: še enkrat poslušati
kuplete in šansonete v restavracijskem
vrtu hotela »Kolombo«, ki sem jih
znal že na pamet! Vse to mi je prese-
dalo in sklenil sem, prenočiti na par-
niku. Morebiti je k temu pripomogla
nespametna nada, da, ko bo vse nalo-
ženo, bo ladja vendarle morda preje
odplula.

Dasi je bila pa ladja od potnikov
prav pičlo zasedena, nisem mogel do-
biti zase lastne kabine. Razen mojemu
dragomanu, ki so ga tudi nastanili v
moji kabini, je služil isti divan v njej
tudi strežajem I. razreda ladje kot le-
žišče, ki so menjaje se na njem spali
zavidanja vredno spanje rojenih, no-
benega mrčesa ne več čutočih uma-
zancev.

V vseh kabinah je vladala težka
vročina, a ni bilo mogoče kje kaj od-
preti, razen dveh majhnih, za prezra-
čenje popolnoma nezadostnih okenc.
Od opoldne nisem nič jedel, pa s se-
boj sem bil vzel brašna, med kate-
rim so se nahajala trdo kuhana jajca

STALIŠČE RUSIJE.

Važen dementi.

Peterburg, 5. aprila. Peterburški brzojavni urad izjavlja, da je pogovor Sasonova s člani dume o mednarodnem političnem položaju, kakor so ga prinesli nekateri listi, deloma napačen, deloma izmišljen.

Rusija ne želi konflikta zaradi Skadra.

Kolin, 6. aprila. »Kölnische Zeitung« poroča iz Peterburga: Sasonov je nacionalistom in zastopnikom desnice izjavil: Francija in Anglija želita, naj se mogoči zapletljivi radi Skadra onemogočijo. To naziranje je bilo za Rusijo odločilno. Kako naj se pa to načelo izpelje, Sasonov ni povedal.

Peterburg, 6. aprila. Včerajšnjega političnega čajnega večera pri zunanjem ministru Sasonovu so se udeležili štirje člani desnice, štirje nacionalisti, dva oktobrista in tirje poslanci, ki so se že predvčerajšnjih razgovorov udeležili, med njimi tudi Krupensky. Razgovor o balkanski politiki se je vršil v okviru ostalih poslancev dume podanih informacij. Na vprašanja o položaju na daljnem Vzhodu je podal Sasonov omirjevalen odgovor.

Peterburg, 6. aprila. Glasilo desnice v žumi izjavlja, da so se po včerajšnjem razgovoru s Sasonom soglasno prepričali, da glede na Balkan Rusija zasledovala popolnoma pravo politiko, ki ne odgovarja zgolj koristim Rusije, marveč brezpogojno tudi koristim vsega slovstva. Operacije Črnogore niso primerne in so drzen nemoten poizkus ter ne odgovarjajo življenjskim koristim črnogorskega ljudstva. Črnogoro se za izgube gotovo odškoduje, a nepreklicno se Skader Albaniji priklapi. Prijatelji slovstva postopajo edino pravilno, če Črnogore ne hujskajo k pustolovštvom, ki presegajo njene moči.

Sasonova politika se nagiba h koncu?

Dunaj, 5. aprila. Ruski nacionalisti, sktobristi in centum so se združili k parlamentarni akciji, da izpremene mirovno smer Sasonove politike.

Rusko črnomoško brodovje pripravljeno.

Peterburg, 6. aprila. Veliko pozornost vzbujajo dejstva, da je ruski vojni minister v kratkem času že dvakrat potoval v Sevastopol, kjer je nadzoroval rusko brodovje, ki kuri kotle.

× × ×

ALI LAHI MISLIJO NA SEPARATNO AKCIJO PROTI GRČIJI ALI NE?

Kolin, 5. aprila. »Kölnische Zeitung« trdi, da pripravlja Italija ladje in ekspedicijski zbor, da ukroti Grčijo, ako bi ta ztrajala na celi južni Albaniji.

Dunaj, 5. aprila. Diplomati ne verujejo v separatno akcijo Italije proti Grčiji. Meje uže Albanije se diskutirajo v Londonu, sklepa pa še ni nobenega, vsled česar še ni povoda zoper Grčijo nastopiti. Če bi tudi Italija kaj takega nameravala, tega ostale velesile ne bodo trpele. Grčija seveda ne sme zahtevati zase Santi Quaranta in na novoosvojeni epirski obali ne bo smela zgraditi utrd, ker s tem ogrozi ravnotežje ob Adriji.

Dunaj, 5. aprila. »Reichspost« trdi, da ita laški poslanik na Dunaju in grof Berchold konferirala glede separatne akcije Avstrije v Črni gori in Italije v južni Albaniji.

× × ×

v papirni vreči; a ko grem po slednja v svojo kabino, zapazim, da so miši vrečo preglodale in eno jajce do cela požrle. Pravtako so mi v hleb kruha napravile veliko luknjo.

Večerjali smo priprosto to, kar so nam miši pustile, in naposled mi je bilo treba misliti na spanje.

V svoji kabini nisem hotel ostati, ker je vsakokrat, ko je kdo z lučjo vajo vstopil, samih miši vse oživel; tudi se mi je gnjusila soseščina strežajem namenjenega divana.

Najraje bi si bil pripravil na po veljniškem mostiču ležišče, kolikor bi se pač dalo, kajti spodaj je bila zaduhlost neznosna. To mi je pa zabranil prijazen star turški vojaški zdravnik, ki je za silo govoril francosko in potoval s svojim haremom v Carigrad; menil je, da se lahko prehladim in dobim mrzlico. Zato sem se odločil prenočiti na enem divanu »salona«. Moj dragoman je sledil mojemu zgledu. V salonu so še spali turški zdravniki in neka grška deklica, ki je z ganljivo požrtvovalnostjo stregla svoji revni, navidezno smrtnobolni materi. In sedaj si predstavljaj: zunaj vedno ropotanje verig kranikov, ki so venomer delovali, v salonu cviljenje podgan in miši, vmes pa ihtenje uboge stare bolne žene, ki je vsled vedno naraščajoče sopenice silno trpela; vse to ni vabilo k spanju.

Salon sam je pričal o minulem krasu; vse je bilo z zelenim žametom prevlečeno, in vseh straneh zrcala, vse pozlačeno, v palizanderskem in mahagonijevem lesu izdelano, toda v ka-

Pred Čataldžo.

Carigrad, 6. aprila. Uradno vojno poročilo izjavi, da se včeraj ni pred Čataldžo in pred Bulairjem nič novega zgodilo.

× × ×

Dolg, ki naj bi ga balkanski zavezniki od Turčije prevzeli.

Carigrad, 6. aprila. Listi poročajo, da je komisija finančnega ministrstva izračunala, da bi morali balkanski zavezniki prevzeti turškega dolga v višini 28 in pol milijona funtov.

× × ×

Mnenje nemške diplomacije.

Berolin, 6. aprila. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše o položaju: O odgovoru balkanskih zaveznikov bo sklepala konferenca poslanikov v Londonu. Črna gora se ne ozira na to, kar je evropska diplomacija sklenila in nadaljuje boj za Skader. Ker se Črna gora na svete diplomatov ne ozira, se zdaj po mednarodnem brodovju proglasi blokada črnogorskega pomorskega obrežja. Evropa je dokazala, da hoče pridobiti spoštovanje svojemu so glasnemu sklepu, po katerem postani Skader albanski. V dumi se je v petek izjavilo, da Črna gora Skadra ne pusti. Pri posvetovanjih v Peterburgu se je pokazalo, da se hočejo upravičene želje Rumunije z ozirom na Silistrio vpoštovati.

× × ×

BALKANSKA ZVEZA.

Položaj med zavezniki izboljšen.

Belgrad, 6. aprila. (Izvirno.) Kljub vsem polemikam, ki so se zadnje dni razpredle med časopisjem glede sodelovanja srbske vojske pri zavzetju Odrina in zarobljenju Šukri paše, — zatrjujejo tukajšnji politični krogi, da so med zavezniki nastopili mirnejši in solidnejši odnosi. Zdi se, da se ideja za ohranitev in učvrščenje zveze za bodočnost iznova okrepljuje in da je med zavezniki zavlada močna solidarnost. Po tem se sodi, da se je razčistilo več spornih vprašanj, zlasti teritorialnih. Zdi se, da so mogočni zaščitniki zveze ravno v zadnjem času dali povsem energično razumeti, da je treba zvezo za vsako ceno vzdržati za velike bodoče cilje; v zvezi mora zavladata stabilnost in ravnotežje. Ponovno se širijo vesti, da je Rusija v tem smislu vplivala na Bulgarsko. Zelo se komentirajo najnovejšje izjave generala Dimitrijeva v »Novem Vremenu«, kjer pravi, da je treba, ako se govori o Odrinu, podariti, da se je srbska vojska prav tako slavno držala kakor bulgarska. To dejstvo je na izredno ganljiv način podalo sliko o edinstvu bulgarsko-srbske vojske, ki je kot en moč šla sovražniku nasproti. To učvrščuje zvezo in pobija glasove o resnih sporih. Naj vse to, kar se je dogodilo pred Odrinom — tako pravi Dimitrijevi — zaglušni krik šovinistov in pokaže, da se kot svoji ljudje umemo med seboj sporazumeti, kajti balkanska zveza ni bila sklenjena za en dan, marveč ima ogromne naloge, ki se bodo pokazale šele po vojni, ko se končno razdeli ono, kar smo z orožjem dobili. — Po tej izjavi Dimitrijeva, ki je popolnoma drugačna nego prva, ki jo je bil podal takoj po svojem prihodu v Peterburg in v kateri je bil izjavil, da pripada Bulgariji cela Macedonija, — se sodi, da se je Dimitrijevi tekom dni prepričal, da Rusija želi, da bi med zavezniki zavlada ravnotežje in da neče podpirati šovinizma. Pripominja

se še, da Dimitrijevi že preje, pred premirjem, ni bil tesnosrčen, marveč je predlagal, da naj Bulgarska za vsako ceno pokliče na pomoč čim več srbske vojske, da se nemudoma navali na Carigrad in dovrši vojno brez velesil. Predlog pa radi gotovih pomislekov ni bil sprejet.

Srbski vladni list za zvezo.

Belgrad, 6. aprila. (Izvirno.) »Samouprava« priobčuje članek, v katerem pletira za čim trajnejšo balkansko zvezo. Med drugim pravi, da bo zveza zdrava samo tedaj, ako bodo posamezne države, katerih državnopolitični interesi so paralelni, približno enako močne in velike. Potem pravi list, da se mnogi boje razpada zveze, ker je v Bulgariji kot največji med balkanskimi državami, nekaj kratkovidnih šovinistov, ki mislijo, da Bulgarija lahko sedaj sama vodi politiko in sklene s kako velesilo zvezo za podjarmljenje Balkana; toda taka neprirodna zveza nikdar ne more biti koristna za Bulgarsko. Nasprotno pa je zveza balkanskih držav nujna in naravna; podpirajo jo zemljepisna lega, relativna enakost članov, sorodnost plemena in težnje za zavarovanje bodočnosti. Zveza kot celotna mora in mora voditi svojo politiko in kot velesila stopi v krog ostalih velevlasti. To mora biti dogma za vse razumno misleče politike, ker ima zveza v bodoče rešiti še večje naloge, nego jo je rešila doslej, namreč: gospodarsko in kulturno osvobojenje Balkana.

Samostalni radikalci za balkansko zvezo.

Belgrad, 6. aprila. (Izvirno.) V skupščini bodo tudi samostalni radikalci vložili interpelacijo o balkanski zvezi in razdelitvi teritorijev; toda ta interpelacija ima ravno nasproten namen nego interpelacija nacionalistov. Samostalci žele diskuzijo, toda ne proti, marveč za balkansko zvezo. Kakor se sliši, bo vlada v skupščini le na splošno odgovorila, načelnikom strank pa bo zaupno dala podrobna obvestila o zvezni pogodbi in drugih vprašanjih.

× × ×

Šukri paša o predaji Odrina.

Sofija, 6. marca. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Da se tendenciozna ali netočna poročila o predaji Šukri paše popravijo, objavlja bulgarski glavni stan sledečo od Šukri paše podano izjavo: Dne 26. marca sem se nahajal s svojim štabom v svojem stanu v stari utrdi Yldirin. Ko so vdrla čete vzhodnega sektorja v mesto, sem ukazal ustaviti operacije; čez pol ure je prišel k meni poveljnik bulgarskega gardnega polka polkovnik Maršolev, ki je ostal približno eno uro pri meni. V spremstvu dveh gardnih častnikov sem se podal h generalu Vazovu, ki je bival v spodnjem mestu, predstavil sem se mu in sem tam pol ure ostal, nakar sem se z generalom Vazovom v avtomobilu peljal k mostu, kjer se je nahajal poveljnik druge bulgarske armade general Ivanov, ki me je pol ure zadržal, nakar sem se v svoje stanovanje vrnil. V moji odsotnosti je prišel v moje stanovanje neki srbski major z več vojaki, ki jih pa nisem videl.

Kako se dedeklivi ženijo.

(Iz italijanskega.)

V letovišču H. je bila zbrana mnogoštevilna družba. Izmed gostov me je zanimal najbolj nek gospod kakih štirideset let. Bil je spreten govornik in neizčrpen v pripovedovanju raznih prigodkov, ki so razveseljevali vedno vse omizje, zbrano pri obedu.

Vedno ga je spremljala mlada, zelo elegantna dama v blede-vijolični obleki. Najbrže je bila njegova soproga. Dodevalo se mi je, da sem poznal že tega moža. In kdaj in kje? Hlepel sem, da bi kaj natančnega zvedel o njem.

Od svoje sosede pri mizi sem kmalu zvedel, da je to gospod Dephenix, nekdanji detektiv. Govorilo se je, da je vsled velike, nepričakovane dedščine svoje žene večkratni milijonar.

Ravno ta dama je bila, ki me je seznanila s tem zanimivim parom, s katerim je prišla v dotiko takoj, ko je dospela v letovišče. Slučaj je bil jako ugoden. Ko sva stopila iz mecesovega loga, da si ogledava kopalnišne nasade, prišla sta nasproti oba Dephenix.

Trenotek pozneje smo se predstavili, in takoj nato sta se sprehajali dami roko v roki in se pogovarjali tako zaupno, kakor je to le v kopalniških navada.

Gospod Dephenix in jaz sva jima pa sledila počasnih korakov in govorila banalnosti, ki se govore v družabnem življenju, dokler se ljudje ne poznajo dobro.

Naenkrat pa se zasmeje moj sprem-

Šukri paša v Sofiji.

Belgrad, 6. aprila. (Izvirno.) Iz Sofije se poroča listom, da Šukri paša ondi strogo nadzira; zlasti se delajo težave tujcem in častnikom, ki bi radi z njim govorili. Živi popolnoma zase in nezadovoljno. Srbski stotnik Bosković pripoveduje, da mu je Šukri paša na potu v Sofijo v Mustafi paši rek, da je povsodi opazil, kako so Srbi human in civilizovan narod in da bi mnogo raje šel v Belgrad nego v Sofijo. Šukri paša je dalje izjavil, da je izčrpil vsa sredstva za obrambo trdnjave; toda ker kljub vednim obečanjem le ni hotelo biti nobene pomoči iz Carigrada in je prebivalstvo gladu umiralo, je s čisto vestjo pričakoval konca brezuspešne brambe.

× × ×

Vračanje srbske vojske izpred Odrina.

Belgrad, 6. aprila. (Izvirno.) Odpravljanje srbskih čet izpred Odrina v domovino se dokaj počasi vrši; namesto petih vozila le dva bulgarska vlak. Kljub temu je vsa vojska sveža in vesela; le nekaj malega vojakov ne bo moglo z ostalimi takoj domov. Vojaki nesejo s sabo domov za spomin različne predmete iz podzemskih koč, v katerih so toliko časa živeli, kakor stole, posodje itd. V Mustafi paši je sedaj nebrot vojakov, bulgarskega sveta in do 10.000 turških ujetnikov; zato vlada v mestu velik nered in nesnaga pa razne bolezni. Srbska vojska bo zato morala vsa, kolikor je je bilo pred Odrinom, ostati nekaj časa v karanteni.

Sreča Grkov.

Atena, 5. aprila. Pri Gumenici so Grki dva turška torpedolovca, ki sta zadela na suho, rešili in ju uvrste med svoje brodovje.

× × ×

Bulgarski kronski svet.

Sofija, 5. aprila. Baje se je v Odrinu vršil pod predsedstvom cara Ferdinanda kronski svet.

× × ×

Laška vlada se zagovarja.

Rim, 5. aprila. »Tribuna« se obrača proti onim, ki demonstirajo za Črnogoro in pravi, da je Skader albansko mesto, vsled česar po principu narodnosti pripada Albaniji.

× × ×

Pootritev bulgarskega spora.

Milan, 6. aprila. »Secolo« poroča iz Soluna: Bulgari so se ob črti pri reki Vardar utrdili in namerili svoje topove na grške postojanke. V Solunu je 100.000 Grkov zbranih. V Nigriti so umorili bulgarski vojaki deset grških pravakov. Bulgari so v celi po Grkih zasedeni con namestili bulgarske garnizije.

× × ×

Podpora ljudstvu v debarskem in pri- zrenskem okrožju.

Belgrad, 6. aprila. (Izvirno.) Ministrski svet je sklenil, da se v debarskem

ljevalec, me prekine v govoru in dobrovoljno vpraša:

»Povejte mi vendar, spoštovani gospod, zakaj ste me danes zjutraj pri mizi opazovali tako trdovratno? Merili ste me z očmi od nog do glave.«

»Ste-li opazili?« odvrnil sem mirno in vljudno. — »Potem prosim, da mi oprostite! Prepričan sem, da vas ne vidim prvič. A kaj in kje sem vas videl, tega se ne morem domisliti.«

»No — jaz?«

»Vi?« — sem se spomnil v. ... no dobe moje preteklosti, polne skrbi in neprijetnosti, ki bi jih rad pozabil, a sem se vedno bal, da zopet ožive. — »Vi?« — Govorite! Govorite! Ne spominjam se več in zelo sem radoveden.«

»Da, in prav malo tudi v skrbeh. Ali ne?« Ostro me je pogledal in se nasmehljal. — »Ali se ne spominjate nadzorovanja marzijske podružnice od londonske banke Freuch in Tabor?«

»O, dobro se spominjam!« vzkliknem pomirjen. »Sedaj vem: Vi ste oni, ki je aretiriral —.«

»Ne imenujte imena, gospod!« Nekdanji detektiv je zgubančil čelo in postal. Bil je najbrže bridek spomin, ki sem ga vzbudil v njem. Kmalu pomirjen je stopal zopet ob moji strani in nadaljeval:

»Spominjam se vas, ker sem vas videl hoditi po Avenue Gambetta, kjer je bil moj urad. Zvedel sem pozneje, da ste zahajali skoraj vedno v atelje svojega prijatelja, vrlega slikarja J. Spominjam se vas, ker — vesel sem, da vas morem prositi odpuščanja — Ker nekdanj sem dvomil nad vašo osebo. Vsled

in prizrenskem okrožju med revne družine, brez razlike vere in narodnosti, brezplačno razdeli poldrug milijon kilogramov žita in koroze.

Pismo iz Črnogore.

Cetinje, 4. aprila 1913.

Slovenci v Skadru.

V obleganem mestu so tudi štirje Slovenci. Starešina slovenskih izselencev je Anton Golja, 55letni kolar iz Metlike, ki je imel več kot 20 let na Cetinju dobro delavnico. Zelja po potovanju ga je gnala v Bar, kjer pa ni ostal dolgo časa. Radi boleznijo svoje žene Barbe, ki je bila doma v Rutah pri Samoboru, se je preselil na Rijeko. Po njeni smrti — bilo je to pred tremi leti — se je vrnil zopet na Cetinje in se oženil z neko Arbanasino. Iz prestolnice Črnogore ga je peljala pot v Podgorico, nato pa, najbrže na željo svoje žene, v Skader. Anton Golja je precej premožen, ker mu je — zlasti na Cetinju — dajala njegova obrt lepega zaslužka. Bil je namreč dolgo let edini kolar v črnogorskem glavnem mestu. On je prvi Slovenec, ki ga je privedla usoda na Cetinje. Kljub dolgi dobi, odkar se je izselil iz Kranjskega, je ostal dober Slovenec.

O drugih treh Slovencih, ki žive v Skadru, se ni moglo izvedeti nikakih podrobnosti, celo imen ne. Vsi trije so obrtniki. Prvi je pozlatar. Služil je vojaška leta najbrže v Kotoru ali »bela suknja« mu ni ugajala. Slekli jo je tedaj in hajd preko meje. Drugi dela konkurenco arbanaskim čevljarjem, tretji je pa pek in mu je tekla zibelka v Krškem ali okolici. Ako mu ni premalu zmanjkalo moke in drv, si je utegnil pri skadrski draginji pridobiti premoženja.

Dvorni pek na Cetinju — Slovenec.

Star prijatelj gori omenjenega Antona Golja, je bil Tomaž Kopač, ki se je narodil gori neke blizu Ljubljane; služil je kot dragonec vojaška leta ba-je v Italiji in živel kot pek preko 20 let na Cetinju, kjer je dobil častni naslov in značaj dvorskega peka. Ko se je postaral in ni mogel več izvrševati svoje obrti, je dobival po 50 K mesečne pokojnine. Svoje premoženje, okoli 10.000 kron, je zapustil svojemu pomočniku. Umrl je star blizu 70 let. Kopač je bil obče priljubljena oseba. Bil je velik veseljak in dober Slovenec. Dvoje ga je posebno karakteriziralo: rad je zapel kako gorenjsko in zaukal podomače, in v teku dolgih let se mu ni posrečilo priučiti se srbskega jezika. Sedaj počiva na pravoslavnem cetinjskem pokopališču.

Slovenski dobrovoljec pred Skadrom — ranjen.

Ravno ko sem napisal zadnje vrstice, potrkala nekdo na moja vrata. Kdo popiše moje začudenje, ko vstopi slovenski dobrovoljec Mihajlo Čop, pravnik z Blejske Dobrave, z močno zavezano roko, počivajočo v robcu okolu vrata. Obveza mu je rdeča od krvi, črnogorska vojaška obleka zamazana od težavne službe. Čop, ki se je v družbi svojega tovariša Liparja v dobrovoljskem bataljonu udeležil zmagovitega pohoda Črnogorcev proti Sv. Iva-

Zemljevid k današnjemu podlistku.

nu Meduanskemu in Lješju in se po kratkem odpočitku doma na Gorenjskem zopet vrnil v Črnogoro, je bil z drugimi dobrovoljci, katerih število je močno padlo, ker so se borili kot junaki, neprestano na opasnih pozicijah na Tarabošu. Njegova rana na levi roki, ki jo mu je zadal turški šrapnel, je sicer precej velika in globoka, a ni nevarna, ker ni poškodovana kost. V teku treh tednov ali enega mesca utegne biti čisto zaceljena. Črnogorski »Rdeči križ« mu je odkazal mesto v »vladinem domu«. Drugače je Čop popolnoma zdrav in dobre volje.

Parastos po grškem kralju.

Včeraj (to je 2. t. m.) dopoldne se je vršil v samostanski cerkvi parastos, to je služba božja z zadušnico, po pokojnem grškem kralju. Prisostvoval je kralj — gospodar in vsi člani kraljevske rodbine, istotako tudi člani kraljevske vlade, diplomatski zbor, drž. dostojanstveniki, uradništvo in meščanstvo.

Člani srbske vojske na Cetinju.

Odkar je srbska vojska prodrila do Jadranskega morja, so bili oficirji in vojaki iz Srbije mnogokrat gostje Črnogore. Često so posetili Bar in Ulcinj, a tudi na Cetinje jih je mnogo došlo, bodisi radi službenih poslov, bodisi radi odmora ali vračanja v svojo domovino na dopust. Celu nekoliko srbskih ranjencev se je zdravilo v cetinjskih bolnišnicah. Tudi sedaj se nahaja v državni bolnici srbski artiljerijski kapetan, ki je bil ranjen na Bardanjolu.

Nove črnogorske znamke.

Včeraj so bile izdane v promet nove črnogorske poštne znamke, ki so jako okusno izdelane. Ta vest bo zanimala tudi naše nabiralce.

ZASEDANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

Z Dunaja se poroča, da se državni zbor skliče 28. aprila ali pa 6. majnika, ker se vlada ozira na zasedanje deželni zborov. Dne 15. aprila prične zborovati tudi tirolski deželni zbor.

»Pustimo ju za sedaj same. Pozneje ju itak dobiva. Vem za samotnega storček v senci. Tam ne bo nihče prišel in naju motil.«

Deset minut pozneje sva sedela na grapavi leseni klopi v senci macesnovega gaja. Gospod Dephenix mi je vljudno ponudil trabuko in si tudi sam prižgal eno in prišel:

»Da, če pomislim na oni čudni dogodek, se še danes jezim nase. Veste še, kdo sem, in se spominjate, da ste me videli takrat večkrat, zadnjič, ko sem aretirat onega, čigar imena ne imenujem rad.«

Imel sem stanovanje v Rue Brabillon v tretjem nadstropju mirne, gospodske hiše v bližini mojega urada. Skupno z materjo, srčno dobro žensko, sem imel jako prijetno življenje. Četudi nisem imel vsled utrudljivosti in mnogega dela kot detektiv časa za počitek, vendar sem bil zadovoljen, ker vsako še tako predrzno in prekanjeno podjetje se mi je posrečilo in mi doprineslo čast ter želo upoštevanje in zaupanje mojih prestojnikov.

Izpopolnjujoč dolžnosti svojega stanu nisem imel časa, da bi se zaljubil, in to do osemindvajsetega leta. Nič se ne smejajte, gospod, vse povesti se začnajo tako! Kdo izmed nas ni enkrat v življenju resno ljubil? V isti hiši, kakor jaz, je stanovala vrla obitelj nekega trgovca Solary: babica, oče, mati in mična, izobražena, ljubka deklica: rumenolasa, vitka in priprosto-elegantna gospodična, ki sem jo mnogokrat sre-

Dnevne novice.

— **Sanje »Slovenskega Naroda«.** O pravaškem sestanku v Opatiji je »Slovenski Narod« naklepetal že toliko, da imajo liberalne politične kofetarice celo leto zadosti snovi za premišljevanje. Kakor navadno, so pa »Narodove« informacije tudi toplot sama pravna čevkarija. O stališču »Slovenca« nasproti balkanskim Slovanom naj »Slovenski Narod« rajši molči, ker »Narod« tekom balkanskih dogodkov ni pokazal posebno veliko korajže. Tudi naše stališče do Srbov naj »Narod« pri miru pusti, ker je odnekaj tradicija katoliških Slovencev, da so zastopali stališče, da so Hrvati in Srbi en sam narod, dasi zastopajo Hrvati in Srbi popolnoma različni državnopravni cilji. Vendar pa smo vedno naglašali, da treba najti kako skupno podlago med Hrvati in Srbi, da se onemogoči izrabljanje enih proti drugim, kakor je to princip dualistične politike. Kako se bodo Hrvati in Srbi zedinili, to je pa drugo vprašanje. Med pravaši samimi glede na srbski problem ne vlada popolna enotnost; eni srbske narodnosti na Hrvatskem niti ne priznavajo, drugi pa vneta zagovarjajo slovo z njimi na podlagi ravnopravnosti. Naloga Slovencev je, kolikor mogoče posredovati. Kar se tiče opatijskega komunikeja, je to komunike hrvatske stranke prava in nikogar drugega. Če torej ni komu vseč, naj se obrne na drugo adreso, ne na nas. Da dr. Mandić ni govoril tega, kar mu je »Narod« v usta položil, to se je že konstatiralo. Dr. Mandić pa tudi dementuje, da bi se bil v Opatiji izrazil kaj proti Srbom. Če pa »Narod« sledeč don Juraj Biankiniju, pravi, da je »Slovenec« kot »merodajno glasilo S. L. S.« poročal, da je dr. Šusteršič v Opatiji poročal o mnenju merodajnih krogov glede na hrvatsko vprašanje, je k temu »vinočiti«, da je »Slovenec« tisto vest posnel po dunajskih listih, ne da bi se o njeni avtentičnosti kaj izrekli.

— **Napačna politika.** Naša zunanja politika je pričela celo nemške nacio-

nalce — boleti. Posledice politike pač vsak državljani čuti na svojem žepu. Tako pravi sedaj celo »Marburger Zeitung«: Tistim par stotisoč kronam, ki jih je naša trgovina ob albansko-črnogorskem obrežju zaslužila, stoji nasproti stotine milijonov kron, ki nas je ta politika že veljala. Brez vojske smo izgubili državne finance razdirajočo vojno.

— **Interesantno.** Velesile so na predlog avstro-ogrske diplomacije stavile Srbiji in Črni gori zahtevo, da pripoznate evropsko kontrolo nad narodnimi pravicami Albancev v novoosvojenih krajih. Če je taka mednarodna kontrola potrebna, naj se le ustanovi. Vprašanje je le, kdo bo kontroliral, ako se narodnim manjšinam v Avstro-Ogrski deli pravica. Tako bi bila n. pr. zelo potrebna evropska kontrola nad Mažarsko, da bi Hrvatim ne jemala ustave in da bi ne preganjala Slovkov in Rumunov, kakor bi bilo tudi potrebno nadzirati naše Nemce, da ne bi tlačili koroskih in štajerskih Slovencev. Kdo bo pa ta predlog v Londonu stavil in kaj bi na to rekel grof Berchtold?

— **Državni zbor.** V poučenih krogih zatrjujejo, da državni zbor ne bo sklican, dokler trajajo homatije na Balkanu, ker hoče grof Stürgkh na željo grofa Berchtolda preprečiti, da bi se parlament dotaknil Berchtoldove zunanje politike in jo podvrget kakšni kritiki. Nemškonacionalna zveza in krščanski socialci so o tem informirani in soglašajo z nazorom vlade.

— **»Domačin«.** Glasilo kranjskih Nemcev, odobrava v svoji zadnji številki popolnoma znano stališče dr. Rostoharjevo, tem, da zavrača stališče, ki smo je mi (in splot vsi slovenski listi) v tem vprašanju zavzeli. Morebiti tudi »Domačin« dr. Rostoharja prav ne razume. Če ga pa — in mi se bojimo, da ga — potem je to za dr. Rostoharja neizrečeno žalostno. Sicer se pa z Rostoharjevimi nazori strinja tudi — »Deutsche Wacht« v Celju.

— **Za ohranitev narodnih noš** je naučil ni minister deželni šolskim svetom naročil, da poskrbe za to, da bodo učiteljice ročnih del po ljudskih in meščanskih šolah, dalje na učiteljskih in tečajih za izobrazbo učiteljic ženskih ročnih del — predvsem negovale tista dela in tehnike, ki pridejo v poštev pri narodni noši, ki so se pa morda deloma že poizgubila ali se pa le ne popolno izvršujejo. Isto ministrstvo je že 15. septembra 1911 izdalo naredbo, da se ima pri risanju v vseh šolah vpoštevat domača umetnost. V svojem odloku pravi ministrstvo, da spada med prva sredstva za okrepitev domovinske ljubavi in za zaježenje boga z dežele — vzbujanje ljubezni za stare domače šege in običaje, za domačo ljudsko umetnost in domačo narodno nošo.

— **Od politične službe.** Namesto odšlega okrajnega komisarja V. Steska je prestavljen k okraj. glavarstvu Kranj gosp. Jožef Friedl, dosedaj okrajni komisar v Kočevju.

— **Umrla je** v Rožni dolini štev. 23 gospa Ana S r a k a r, roj. Modic.

— **Slovenci na zagrebškem gledališču.** Tekom aprila bodeta gostovala na zagrebškem gledališču slovenska subreta gđc. Rezika Thaler in basist g. Josip Križaj, ki bo prihodnje sezono stalno angažiran na zagrebškem gledališču.

— **Potres.** V Šmartnem pod Šmarno goro dne 7. aprila 1913: Danes ob 7. uri 15 minut zjutraj smo čuli zemeljsko bobnenje

poizved sem prišel po neprijetnem slučaju na napačno sled. Vodil sem proti vam skrivno preiskavo, a sem takoj prenehal, ko sem se prepričal, da ste gentlemani.

»Hvala za poklon! — Da, sedaj se spominjam reči — čudno — čudno! — Jasnno mi je sedaj mnogo dogodkov in nadlegovanj, katerih žrtev sem bil takrat, ne da bi si mogel to pojasniti. Vse pa je prenehalo naenkrat. Sploh nerazumljivo. Opuščam vam, toda le pod enim pogojem!« —

»Ta je?«

»Da mi poveste izid nadzorovanja po aretaciji — ravno one osebe, pri kateri sem bil slučajno! — Tri dni potem sem se preselil iz Marzije v Vienne in nisem ničesar zvedel.«

Gospod Dephenix je obstal temnega obraza. Trenutek je premišljal in nato odgovoril, kakor bi govoril sam sebi:

»Čemu ne bi povedal? Tam v Lyonu si vrabci na strehah pripovedujejo dogodek, ki se mi je primeril. Svar je namreč ta, ljubi gospod: če bi bilo le vsled onega slučaja v banki Freuch in Tabor — bi bila malenkost! A na podlagi onega dogodka je v zvezi tako ogromno lopovstvo, ki je mene zadelo osebno, da me še sedaj pri samem spominu pograbi jeza in sramota.«

»Dami sta pred nami hodili mnogo hitreje in slednjič izginili na zavrtih potih pod kostanji. Moj spremljevalec me je prijel za roko in dejal živahno:

čeval na stopnicah in jo spoštljivo in vljudno pozdravljaj. Njen ljubki nasmeš mi je vžgal srce — in drugo si lahko mislite — pravzaprav prav ničesar si ne morete misliti. Če sem se prav smrtno zaljubil v gospodično Avgusto Solary, vendar si nisem upal, da bi ji rekel le besedico. Že če sem jo videl, sem bil boječ in izgubil sem ves pogum.

Vsak dan sem sklenil, da zaupam svoji materi, a ko sem to hotel, se mi je zdelo otročje. Smešen sem se zdel samemu sebi. Pri svojih osemindvajsetih letih, pa tako zaljubljen, čez usesa zaljubljen. Na ta način se pa tudi nisem mogel prositi matere, naj sklene s Solaryjevimi prijateljstvom, česar sem tako iskreno želel. Moja dobra mama pa je samevala še dalje, skrbela le zame in misleč na gospodinjstvo. Jaz pa sem dalje zardeval in globoko snemal klobuk, če sem srečal gospodično Avgusto.

Nekega dne sem zvedel, da zahaja k Solaryjevimi neki Anglež z imenom Peter Foonsharm — ravno oni — kaj pravite, izgovoril sem to ime — že nekaj mesecev, in sicer kot zaročene njh hčerke.

Strele z jasnega neba zame, ali ne? Imenoval sem se osla, rekel si, kako sem neumno ravnal, da me je ta prehitel — a kako naj bi napravil. Saj veste, da se zdi nekaterim ljudem, četudi so drugače pametni in pravični, policijski agent neko slabo, sumljivo

bitje, ki ga ne mara nihče. Neumen in neizobražen predsodek, a vendar je tako.

Bilo mi je jasno, da če bi prosil za roko Solaryjeve hčerke, bi prejel za odgovor odločen: ne.

Kljub svoji umetnosti zasledovati zločinstva drugih, kljub pogumu, s katerim sem se že tolikrat izkazal, sem bil uverjen, da sem premagan in že sem videl, kako mi izginja ta zaklad milote in lepote, o katerem sem mislil in upal v srcu svojem, da bo kedaj moj. Videti pa sem hotel svojega srečnega tekmeča in ko sem ga srečal nekega jutra na stopnicah, pogledal sem ga, kakor bi si hotel njegovo podobo neizbrisno vtisniti v spomin: živahne, inteligentne oči, suhljat, neznanen mož; orlast nos, rumena brada in — pozabil sem preje — dvoje modrih oči, ki so nemirno pogledavale okoli sebe.

Sklenil sem, da ga bom opazoval. Hotel sem vse zvedeti o njem, upajoč, da bom našel kaj, kar mi bo omogočilo zmago. Tako sem se ravno pogovarjal v svojem uradu z nekim spretnim podložnikom, na katerega sem se lahko zanesel, ko pride vratar in mi posepne, da želi neka zastrta dama govoriti z menoj.

Komaj sta se moj agent in vratar odstranila, vstopila je že ona dama vsa boječa in odgrnila pajčolan. Bila je gospodična Avgusta Solary.

(Dalje.)

in čutili močan horizontalni potresni sunek od zahoda proti vzhodu.

+ Praznovanje 200letnice pragmatične sankcije po šolah. V spomin proglasitve pragmatične sankcije dne 19. aprila 1713 je naučni minister dr. vitez pl. Hussarek ukazal, da naj se na vseh srednjih in nižjih šolah, ki so podrejene državni učni upravi, če je le mogoče, posebno slovesno 19. aprila 200letni jubilej pragmatične sankcije praznuje. Ob tem slavlju naj se pojasni zgodovinska važnost po cesarju Karlu VI. proglašene pragmatične sankcije. Če bi se ta slavnost v posameznih slučajih ne mogla praznovati, naj osobito v višjih letnikih ob zgodovinskem pouku učitelji primerno, tako da bodo to učenci in učenke razumeli, opozarjajo na veliko važnost tega zgodovinskega dogodka.

— Obesil se je dne 3. aprila t. l. v Zvirčah pri Trziču v kozolcu posestnika Franca Bodljaja dninar Ignacij Horvat, ki je pristojen v občino Ovsice in rojen l. 1850.

Ali ste že odposlali položnico „Slovenski Straži“?

Telefonska in brzojavna poročila.

SOVRAŽNOSTI USTAVLJENE.

Sofija, 7. aprila. Sovražnosti pri Čateldži in Bulairu so se dejansko, čeprav ne formalno, ustavile, ker se pričakuje tu skorej sklep miru.

MEDNARODNO BRODOVJE.

Dunaj, 7. aprila. Glavna pozornost mednarodnega brodovja se glasom tukajšnjih krogov obrača na preprečitev srbskih pransportov, ki so iz Soluna še na potu. Ni izključeno, da se blokada razširi na Meduo in Drač. (Torej blokada albanske obali še ni sklenjena.)

SASONOV JE MIROLJUBEN.

Peterburg, 7. aprila. Sasonov je v pogovoru z nacionalisti in poslanci desnice poudarjal, da Skader ni življenski interes Črne gore, da pa je za Avstro-Ogrsko važno, da Skader pripade Albaniji. Miren rezultat bulgarsko-rumunskih pogajanj je zagotovljen.

VELIKANSKA SLOVANSKA MANIFESTACIJA V PETERBURGU.

Peterburg, 7. aprila. Včeraj se je vstila tu velika slovanska manifestacija. Večtisočglava množica je nesla deske z napisi: »Skader Črnigorci! — Sveti križ na Hagijo Sofijo! Na grobovih Aleksandra II. in Aleksandra III. so se položili krasni venc. Nad 10.000 manifestantov je aklamiralo velikega kneza Nikolajeviča.

SRBSKI DEMENTI.

Belgrad, 7. aprila. Vest o nameravanem bojkotu avstrijskega blaga v Srbiji se oficijelno odločno dementuje.

GRKI BOMBARDIRAJO TURŠKA MESTA.

Smyrna, 7. aprila. Grške bojne ladje so v soboto bombardirale vladni konak v Vurli na maloazijski obali in vojašnico ter ju razdrli.

× × ×

Sv. OČE ZAHTEVA SVOJE PRAVICE.

Rim, 7. aprila. Več sto laškim in francoskim romarjem je neki prelat prečital pismo sv. Očeta, v katerem zahteva, da naj se papeštvu vrnejo vse pravice, ki jih je podelil v svojih dekretih cesar Konstantin. Papež naj sme svobodno zidati cerkve in izdajati odredbe o upravi cerkvenega premoženja.

REKRUTNI KONTINGENT SE NE POVIŠA?

Budimpešta, 7. aprila. Armadni nadzornik general Auffenberg je uredniku lista »Vilag« izjavil, da so vesti o nameravanem zvišanju rekrutnega kontingenta neresnične.

GOSPOD LUKACS.

Budimpešta, 7. aprila. Stališče ministrskega predsednika Lukacsja je vsled razsodbe kasacijskega sodišča zelo omajano. Potovanje Lukacsja na Dunaj je izostalo. Domneva se, da se politični kurs sicer ne bo izpremenil, da pa bo Lukacs še preden se proces začne, odstopil.

POLOM V LAŠKEM IN VLADA.

Gradec, 7. aprila. Včeraj so imele v zadevi poloma v Laškem nemške posojilnice zborovanje. Ces. namestnik grof Clary je naznanil, da bo vlada pomagala s posojilom 200.000 K na nizke obresti.

OBSOJENI POSLANCI.

Budimpešta, 7. aprila. Danes so bili obsojeni: bivši poslanec dr. Zacharias na 1 mesec in 500 K ter poslanec dr. Beck in bivši poslanec Offmann na 15 dni in 300 K, ker so svojčas v parlamentu vrgli v grofa Khuena tintnik in ga pod očesom ranili. Trije drugi poslanci so bili oproščeni.

ČEŠKI DEŽELNI ODBORNIKI NE ODPSTOPIJO.

Praga, 7. aprila. Češko časopisje izjavlja, da češki deželni odborniki nikakor ne odstopijo, če tudi nastane deželni finančni polom. Tudi deželni odborniki čeških konservativnih veleposelnikov ne odstopijo.

300 SHODOV V GALICIJI.

Lvov, 7. aprila. Poljska ljudska stranka in socialni demokrati so sklicali včeraj okoli 300 shodov, na katerih se je zahtevalo, da naj se deželno-zborski volilni kompromis sprejme.

NOVO POVELJSTVO ARMADNEGA ZBORA V ČRNOVICAH.

Črnovice, 7. aprila. »Czernowitzer Tagblatt« poroča, da vojno ministrstvo vse potrebno pripravlja, da se v Črnovicah ustanovi novo poveljništvo armadnega zbora v Črnovicah. Tozadevna pogajanja z mestno občino glede na zgradbo primernih poslopij so že tako napredovala, da ni od občine nobene ovire pričakovati. Novo poveljstvo armadnega zbora v Črnovicah bo označeno s številko 17. Uradno to poročilo še ni potrjeno.

JUDJE ZAHTEVAJO ZA GALIŠKI DEŽELNI ZBOR 23 GALIŠKIH OKRAJEV.

Brody, 7. aprila. Judje so včeraj tu na shodu zahtevali 23 volilnih okrajev z zagotovljeno judovsko večino.

ŠKANDAL V BELGIJSKI ARMADI.

Bruselj, 7. aprila. Uvedli so preiskavo proti več vojaškim uradnikom, podjetnikom in dobaviteljem armade, ki so osumljeni, da so armado goljufali.

MRTVEMU MORGANU V HAVRU IZKAZALI VOJAŠKE ČASTI.

Pariz, 7. aprila. Ko je v soboto ekspresni vlak pripeljal mrtvega Morgana v Havre, je rajnika z vojaškimi častmi pozdravil bataljon 129. pešpolka. Morgan je bil namreč častnik častne legije.

UČENJAK UMRL.

Berolin, 7. aprila. Tu je umrl znani fizik Slabi v 65. letu svoje starosti.

ŽELEZNIŠKA NESREČA NA PROGI REKA—BUDIMPEŠTA.

Ogulin, 7. aprila. Med postajama Touni (?) in Josipdol na progi Reka—Budimpešta sta danes jutraj zadela skupaj brzovlak in osebni vlak. Govorilo se je o 33 mrtvih. Železniško ravnateljstvo pa sedaj javlja, da ni noben potnik ubit, pač pa oba strojevodja, oba zavirača in en vlakovodja, torej 5 oseb. Obe lokomotive in več vozov je popolnoma razbitih.

VELIK ROP.

Benetke, 7. aprila. Danes ponoči so neznanci oropali juvelirsko trgovino Mello in odnesli za 150.000 lir zlatnine in dragih kamnov.

BOJ ANGLEŠKIH SUPRAGETK.

London, 7. aprila. Sufragetke bojujejo na Angleškem najodločnejši boj za žensko volilno pravico in se maščujejo, ker so njih voditeljico miss Pankhurst v triletni zapor obsodili. Sufragetke so v mestnih parkih v New Castlu, Liverpoolu in v Glasgou uničile cvetlice. Opustošile so poštne nabiralnike in poobile okna na poštah. Sufragetke so tudi več brzojavnih in telefonskih žic prerezale.

NEGUVENI ŠKANDALI OB POROKI ROOSEVELTOVE HČERE.

NEVESTI PAJČOLAN IN OBLEKO RAZTRGALI.

Berolin, 7. aprila. »Press Telegraph« poroča iz New Yorka: Ko je šla Rooseveltova hči k poroki v cerkev, so se pripetili nečuvni škandali. Nevesta je napadla več sto oseb, ki so hoteli spomin od nje in so ji čez nekaj minut ves pajčolan raztrgale in ji tudi obleko razcefrale. Mir je z veliko težavo napravilo 20 policistov, ki so ljubitelje kuriozitet z gorjačami prepodili.

VEZUV, ETNA IN STROMBOLI BRUHAJO.

Rim, 7. prila. O ognjenikih v Italiji se poroča, da vsi ognjeniki zdaj bruhaajo, kar se še ni opazilo. Vezuv, Etna in Stromboli zdaj vsi obenem delujejo, medtem ko sta po dosedanjih opazovanjih dva ognjenika počivala, ko je eden bruhal.

SAMOUOMOR TURŠKEGA DIJAKA V PARIZU.

Pariz, 7. aprila. V Pschorrovi restavraciji na Boulevardu Strassbourg se je ustrelil 23letni dijak Nichterem. Zapustil je pismo, v katerem izjavja, da se je usmrtil, ker ne more preživeti sramote svoje domovine.

POŽAR V PREDILNICI. — 300 DELAVCEV BREZ DELA.

Trutnov, 7. aprila. V predilnici bratov Moravec je v soboto izbruhnil

požar, ki je ogromno škode napravil. Brez dela je 300 delavcev.

UMOR PO IZPUŠČENEM KAZNJENCU.

Praga, 7. aprila. Češki listi poročajo iz Jičina: Neki Henrik Sedlaček, ki je bil po dvanajstletni ječi, v katero je bil obsojen radi umora, izpuščen iz zapore, je zaklal kmeta Schmieda, ker ga ni hotel prenočiti. Morilca so zopet zaprli.

SAMOUOMOR VOJAKA, KER JE BAJONET IZGUBIL.

Žumberk (Moravsko), 7. aprila. Velikonočni ponedeljek je došel pešec Klement Beck na dopust domov. Zvečer je svojo sestro obiskal. Med potjo je zapazil, da je izgubil bajonet. Iskal ga je, a ga ni našel, nakar je Bech izginil. Dne 30. marca so ga pa našli obesenega. Bal se je, da bo kaznovan, ker je bajonet izgubil.

Ljubljanske novice.

Ij Za veliko prireditev Slomšek-Einspielerjevemu spominu, ki bo prihodnjo nedeljo popoldne v veliki dvorani »Uniona«, je zložil naš odlični skladatelj g. Anton Foerster »Slavnostno popotnico« po besedah A. M. Slomška, ki jo bo privrkat pel moški zbor »Ljubljane« in ki bo gotovo zavzela prvo mesto slovenskih popotnic. Poleg nastopov moškega zbora poje mešani zbor »Ljubljane« privrkat dr. Krekovo »Blagor jim«, Pavčičevo »Če rdeče rože zapade sneg« in Lajovičovo »Večno pesem«. Slovenska Filharmonija nastopi z izbranim sporedom. Splošno pa je zanimanje za sloveča slavnostna govornika prof. dr. A. Medveda iz Maribora in koroškega slovenskega drž. poslanca F. Grafenauerja. Na splošno željo bo začetek priredbe ob 5. uri popoldne, da se priredbe morejo udeležiti tudi okoličani. Čisti dobiček je namenjen obmejnim Slovincem — zato vsi, ki čutimo z obmejnimi Slovinci, v nedeljo popoldne v »Union«! — Predprodaja vstopnic se prične v sredo.

Ij Skupna pevška skušnja za Slomšek-Einspielerjevo slavnost je danes ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani »Ljudskega doma«. Prosimo za točnost.

Ij Občni zbor trgovskega gremija v Ljubljani se je vršil 6. t. m. v dvorani »Mestnega doma«. Predsedoval je podpredsednik gremija J. Kostevc. Koncem leta 1912 je štel gremij 329 članov, med temi 157 protokoliranih tvrdk. Trgovskih pomočnikov je bilo 717, vajencev pa 148. — Gremij je s posebno vlogo na magistrat dosegel, da smejo ob tržnih dneih v Ljubljani prodajati na stojnicah blago le tiste osebe, ki v Ljubljani kak obrtni davek plačujejo. Prošnjo za uvedbo popolnega nedeljskega počitka za tobačne trafikante je finančno ministrstvo v smislu obstoječih predpisov odbilo. Vprašanje glede zapiranja trgovin, o katerem je razpravljala lanski občni zbor gremija, je še nerešeno; kakor je slišati, se to vprašanje z državnim zakonom enotno uredi. Na gremijski trgovski šoli se je pripravljalni tečaj opustil, za prvi letnik se je pa ustanovil paralelni razred. — Dohodkov je imelo društvo v minulem letu 8845 K 97 vin., stroškov pa 8796 K 89 vin.; prebitok znaša tedaj 49 K 8 vin. Čistega premoženja je imel gremij koncem leta 46.098 K 55 vin. V odbor so bili izvoljeni: namesto odstopivšega načelnika gremija g. Al. Lilleg, ki je opustil trgovino, je bil izvoljen za načelnika Ivan Samec; trgovec Ivan Jelačin ml. za odbornika; trgovec Fran Golob in Viktor Rohrmann pa v razsodišče. — Sprejel se je predlog, da se imajo odslej vajenci pri sprejemu izkazati z zdravniškim izpričevalom. Obrtna oblast se naproša, da bolj pazi na trgovske potnike, ki obiskujejo privatne stranke in zelo škodujejo domačim trgovcem in obrtnikom. Gosp. Bonač je predlagal, da naj se razveljavi svoječasni sklep gremija, s katerim se članom pod globo prepoveduje odjemalcem deliti reklamne koledarje; po daljši debati je vstal zadržni instruktor Steska in izjavil, da je dotični sklep gremija v smislu obstoječih določil neveljaven. Člani gremija torej lahko delé reklamne koledarje, če hočejo.

Ij Dva na Vrhniki ponesrečena umrla. Danes sta v deželni bolnišnici umrla na Vrhniki pri streljanju s topi ponesrečena 17letni Al. Oblack in 18letni Fran Grom. Trupli prepeljejo na Vrhniko.

Ij Osebna vest. V jutrišnji tajni seji občinskega sveta bo gosp. V. Breskvar imenovan za definitivnega magistratnega koncipista v X. činovnem razredu.

Ij Koncert za člane »Slovenske Filharmonije«. Slovenska Filharmonija priredi jutri v torek v hotelu »Južni kolodv« (Celzer) koncert pod vodstvom gospoda kapelnika C. M. Ilrazdira. Člani so vstopnine prosti, nečlani plačajo 40 vin. Kot izkazilo velja potrdilo o plačani članarini.

Ij Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih na Kranjskem. Kakor

smo že poročali, vrši se jutri, v torek, 8. t. m., ob pol 6. uri zvečer v bibliotečni dvorani c. kr. vlade (palača deželne vlade, II. nadst.) letošnji redni občni zbor in zborovanje damske sekcije, na kar opozarjamo člane in članice društva.

Ij Odhod vojaštva. Danes ob 6. zjutraj je naše mesto zapustil tukaj čez zimo bivaajoči I. bataljon 27. domobranskega pešpolka ter odkorakal z lastno godbo na čelu do kolodvora, od koder se je odpeljal do Lesc. Od tu gre v svoje poletne pozicije na Goriško peš. Da bode pot vrlih alpincev težavna, je razvideti iz dejstva, da dospo stotnije šele v soboto v svoje letne pozicije.

Ij Potresni sunek smo čutili v Ljubljani danes ob 7. uri 17 minut zjutraj.

Ij Agnoscirana vtopljenka. Vtopljenka, katero so 1. t. m. potegnili iz Ljubljane, je Marija Kavčič iz Seničice, občina Medvode, znana alkoholistinja.

Ij Umrl so v Ljubljani: Edvard Linhart, bivši knjigoveški pomočnik, 64 let. — Neža Škrle, zasebnica, 83 let. — Josip Spitzer, sin dimnikarskega mojstra, 7 dni. — Antonija Erna Mohorič, hči strojarskega pomočnika, 1 leto.

ŠTEVILO VJETNIKOV IZ ODRINA.

Bulgarski listi poročajo, da je bilo v Odrinu vjetih 70—80.000 turških vojakov, med njimi 2000 častnikov.

Iz seje deželnega odbora

z dne 5. aprila 1913.

Upravno sodišče je ugodilo pritožbi nemške stranke v Trziču, s katero se razveljavi volitev dveh tovarniških delavcev v občinski zastop, češ, da kot odvisni nimajo pasivne volilne pravice. Ta razsodba je v popolnem protislovju z novim občinskim volilnim redom. Da se ustvari popolna jasnost, se predloži deželnemu zboru novela k občinskemu volilnemu redu, v kateri bo pasivna volilna tovarniških delavcev jasno izražena.

Radi ureditve šolskih razmer v občini Moste in Ježica sklene deželni odbor pritrčiti, da se po otvoritvi nove šole v Mostah šola pri Sv. Petru spremeni v štirirazrednico, nova v Mostah pa bodi šestrazredna.

Potovalne štipendije dobe slovenski igralci: Milan Skrbinšek, Anton Verovšek in Vera Danilo-Cerarjeva.

Teleta iz ekonomije prisilna delavnice se prodajo deželni pristavi na Robežu.

10.000 potočnih postrvi se od da v deželno vodo, ki jo ima v najemu Sturm v Poljčah, iz ribogojnega zavoda Kleindinstovega.

Ker bo Nemčija dopuščala uvož živih čebel samo iz dežela, v katerih je zatiranje kužnih bolezni pri čebelah zakonito urejeno, se predloži deželnemu zboru načrt zakona o čebeloreji.

Ker so pogajanja s prizadetimi faktorji končana, se kmetijsko-kemiško preskuševališče podeli. Hkrati se kmetijsko-kemiško preskuševališče iz prostorov v Salendrovi ulici preseli v novo stanovanje na Dunajski cesti.

Posojilo mesta Ljubljane pri Deželni banki. Deželni odbor prievoli, da za kanalizacijo najame mestna občina ljubljanska pri kranjski deželni banki posojilo 1.000.000 kron. V ta namen izda Deželna banka 4inpolodstotne komunalne zadolžnice. Tako pridobljene komunalne obligacije se zamenjajo z vrednostnimi papirji, kateri so last amortizacijskega zaklada mestnega loterijskega posojila in ki se do leta 1929. ne bodo potrebovali. Zamenjani vrednostni papirji se za toliko časa lombardirajo, dokler ne dosežejo nakupnega kurza in sicer zato, da se preskrbujejo potrebni predujemi v gotovini za posojilo en milijon kron. Kadar dosežejo zamenjani vrednostni papirji nakupni kurz, naj se prodajo, realizat se pa porabi v pokritje lombardiranih odnosov kontokorentnih predujmov.

Za vodovod v občini Hra. stje, okraj Kranj, se oddajo dela in sicer izkop in zasip cevne jarka »Prvi kranjski podjetniški družbi« v Ljubljani, dobava cevi tvrdki Greinitz A. G., armature tvrdki Bopp & Reuther.

Ponudba inženirja Tobella in tvrdke Janesch & Schnell, katera hoče za deželo zgraditi elektrarno na Savi med Trbovljami in Hrastnikom po projektu trboveljske družbe, se odkloni in izdela nov projekt.

Glede umetnih gnojil se sklene: K nakupu umetnih gnojil deželni odbor redno ne prispeva in bi mogel take prošnje upoštevati le v sledečih slučajih: 1. ako je gnojenje v zvezi z melioracijo pašnika ali travni-

ka; 2. če posestnik rabi krmo za lastno živinorejo in ne za prodajo; 3. ako ima dotični posestnik urejeno gospodarstvo, zlasti hlev in gnojno jamo, po načelih umne živinoreje.

Prošnja popirnice družbe Leykam-Josefstal za deželno podporo k zavarovanju obrežja na Ljubljani pri Slapah se odkloni, ker se je dognalo, da je trdka Leykam-Josefstal samolastno dvignila tovarniški jez, da poveča svojo vodno silo, in je to vzrok višjim vodnim razmeram, vsled katerih trpi struga.

Zgradba deželne ceste in mostu Škofja Loka-kolodvor se odlašuje. Prvi kranjski podjetniški družbi v Ljubljani.

Ker se je bolezen na splošnih pri goveji živini opazila v okrajih Kočevje, Ljubljana, Logatec, Radoljica, Novo mesto, Črnomelj in Kamnik, sklence deželni odbor prispevati k zatiranju te bolezni. Po dogovoru s c. kr. kmetijsko družbo, se določi za leto 1913 znesek 16.000 K kot potreben za zatiranje te bolezni. K temu znesku bi prispeval deželni odbor z 1 četrtinko, drugo četrtinko bi poravnalo c. kr. ministrstvo za poljedelstvo, tretja četrtinka bi se pokrila iz zaklada za pospeševanje živinoreje in vnovčevanja živine in zadnjo četrtinko bi morali plačati zainteresirane (stranke oz. zadrage). Ta podpora bi se porabila v prvi vrsti za nabavo zdravil in razkuževanja.

Zavrne se pritožba nemške stranke zoper službeno pragmatiko za mesto Ljubljano, ker se v njih ne zahteva od uradnikov znanje nemškega jezika in dopuščajo spričevala iz Hrvatske, Bosne in Hercegovine.

Doplačila trdki Hilscher & Kofend radi izrednih težav pri kopanju za vodovod v Gotenici se iz načelnih vzrokov odkloni.

Sklence se že letos razpisati in oddati dela za vodovod za Bled in okolico, dasi državni prispevek še ni pokrit, ker so občine prevzele pokritje. Vladi se piše, da deželni odbor ne prizna stališča, na katero se je postavilo c. kr. ministrstvo za poljedelstvo v tej zadevi in se pričakuje, da bo država tako velika podjetja izdatno podpirala.

Za cepljenje prašičev proti rdečici se dovoli 1000 K proti temu, da se predloži od vlade tarif za cepljenje.

Sklence se predloga zakona na deželni zbor v zadevi kanalskih pristojbin v Ljubljani.

Glede pritožb papirnice Leykam-Josefstal zoper zahtevo deželnega odbora, da odstrani brez dovoljenja postavljene objekte, se dožene, glede katerih naprav trdka ni dobila dovoljenja deželnega odbora, in trdka pozove, da izvrši ukaz deželnega odbora, sicer se bo to zgodilo na njeno nevarnost in stroške prisilnim potom.

Pošlje se okrožnica na vsa županstva, da opozore izseljence na Rafaelovo družbo v Ljubljani.

Šlajerske novice.

Š Majeve slavnosti v korist nemškemu Schulvereinu. V zadnjem tednu je javilo 122 podružnic, 82 šolskih vodstev in društev svoje sodelovanje. Oglašenihi je bilo samih poslanih tekom dni čez 200 izjav za slavnostne prireditve. In podružnice »Slov. Straže«? Zganite se vendar!

Š Okrajno podružnico nemške posredovalnice za delo so ustanovili v Celju tekom letošnjega leta. Glavna posredovalnica ustanavlja take podružnice s pomočjo Šudmarke.

Š Nove narodne Kernstock-koleke je izdal nemški Schulverein (podružnica Kernstock) v korist stavbi Otokar Kernstockove šole na Pesnici pri Mariboru, in pozivlja vse Nemce k nakupu. Slovenci, kupujte pridno narodne koleke v korist »Slov. Straže«.

Š Preselitev odvetniške pisarne. Dr. Leskover v Mariboru je preselil svojo pisarno iz Šepeceve hiše na Grajskem trgu v Tegetthofovo cesto št. 28.

Š Legar v Trbovljah. Legar, ki je ugrabil dvajsetim osebam življenje, je skoro popolnoma ponehal; vendar je strogo paziti na zdravstvene predpise, da se epidemija iznova ne pojavi.

Š Agitacija za »Štajerca«. Iz Ptujja poročajo: Šajercijanci uvidevajo, da ljudstvo njihove ptujске cunje več ne mara, zato jo delijo po raznih žganjarnah brezplačno. Ob nedeljah in praznikih ga od maše idočim okoličanom kar na cestah delijo. Na glavi lista zapisano število 15.000 iztisov je izmišljeno in komaj sedmina res. V Ameriko gre kakih 100 — plačanih, v okolico pa le blizu 200 izvodov, vse drugo se zastonj deli med one, žganju vdane zasleplence.

Zato je v ptujski okolici toliko zločinov. List vzdržujeta torej očka Ornič in Šudmarka.

Š Graška »Herbstmesse« in Slovenci. Graška »Herbstmesse« je razpisala nagrade za umetniške plakate v zneskih po 200, 150 in 100 K. V oglasih se izrecno želi, naj se javijo izključno le nemški umetniki. Slovenskim umetnikom torej ne privošči zasluga, mi Slovenci pa v velikih množicah obiskujemo njihovo prireditve, kjer jim slovenski denar diši, drugače pa nas zasmehujejo.

Š Nesreča v rudniku. Iz Trbovelj: V rudniku je zasula zemlja 34letno delavko Alojzijo Povšič, ki je bila takoj mrtva.

Š Otroci se je zadušili. Rudarjeva žena Marija Volaj se je odpeljala pred nekaj dnevi v Ljubljano in pustila doma svojega 9 mesecev starega sina Milana pod nadzorstvom 12letne hčerke Barbare. Ko pride domov, je našla sinčka mrtvega v zibelci. Zdravniki so dognali, da mu je neko jedilo v grlu obtičalo in se je vsled tega zadušil.

Š Pomladanska slavnost Šudmarke v Mariboru se vrši dne 13. t. m. v prostorih tamošnje kazine, in sicer jo prireditelj vse tri podružnice obenem v korist Šudmarki.

Š Premeščenje vojaških naborov iz Celja. V Mariboru so že dosegli, da se vršijo nabori za slovenske kmečke občine v Pesnici in Račjem. Mariborski policaji so imeli posebno piko na one kmečke fante, ki so prihajali k naborom s slovenskimi trakovi in »živjo« kričali. Ista junaštva izvršuje tudi celjska policija. Če Celjanom slovenski naborniki niso všeč, se temu pač lahko odpomore. Nabori se čisto lahko vršijo v Žalcu in Št. Juriju ob južni železnici. Pozivamo merodajne osebe, da to čimprej dosežejo.

KOLIKO LAHOV JE PADLO V VOJSKI ZA TRIPOLIS?

Iz Rima se poroča: Izdal se je zadnji seznam o laških vojakihi, ki so padli v vojski za Tripolis. Po tem seznamu so Lah izgubili 92 častnikov in 1391 vojakov.

Primorske vesti.

Š Bivši šolski nadzornik prof. Finžgar je bil v soboto dopoldne v Gorici aretiran, osumljen sokrivde v aferi Rozina.

Š Za p beglim Rozino se je konstatiralo malverzacij okoli 33.000 kron. Kje je Rozina, se ne ve nič. Pri dosedanjem preiskovanju se je že videlo, kako se je zaupalo Rozini, ki si je pa tudi znal s svojo zvitostjo pridobiti zaupanje pri svojih predstojnikih.

Š Delo za volitve v Trstu. Včeraj, v nedeljo, se je vršil v Trstu dobro obiskan shod, sklican od političnega društva »Edinost« v svrhu priprave za bližajoče volitve. Govorila sta dr. Wilfan in dr. Rybač, ki sta naznanila hud boj na vse strani, zlasti pa obetala socializma, italijanskim in »slovenskim«, slabe čase. Tržaško slovenstvo se hoče maščevati za socialistovsko zahrbtnost in njih lepe obljube, pa — požrte besede. Razpoloženje je ugodno. Tudi Hrvat se gibajo.

Š Tudi delo za narod. V Trstu se je naselil neki »mladin« ljubljanske sorte. Pripada stanu, ki je med liberalnimi akademiki na glasu, da je predstavljen za »voditeljstvo« med narodom. Tega možaka so nagovarjali, da bi naj tudi on prijel za delo volilnih priprav. On pa se jim je odrezal: »Pri tem bi prišel jaz v poštev le kot kandidat; za poslancapa še ne znam dovolj italijanski.«

Š Erazem Barčič. Minulo soboto zvečer ob 8. uri je na Reki nenadoma umrl 83letni hrvaški narodni voditelj Erazem Barčič. Bil je ves dan dobre volje in ob 5. popoldne je še sprejel nekega častnika in mu dal zanimive izjave glede podržavljenja reške policije. Kroč 8. zvečer se je začel opravljati za gledališče, kar ga zadene srčna kap. Prihitieli zdravniki so konstatirali le smrt. Ko se je raznesla vest o smrti tega zadnjega hrvaškega patricija na Reki, so hrvaška društva takoj odpovedala vse zabave. Barčič je bil do zadnjega poslanec v hrvaškem saboru; bil je član koaliciije.

Š Povodenj v libijski puščavi. Tržaški trgovec in industrialec Alfonso Inconterria se že dobrih 30 let bavi z zanimivim predmetom, kako bi se dala izpremeniti libijska puščava v Severni Afriki v rodovitno zemljo, ki bi nosila sedanjim lastnikom, Italijanom, korist. Mož je priobčil neko študijo, v kateri dokazuje, da bi kazalo izkopati 70 do 80 km dolg kanal med Sredozemskim morjem in puščavo, kanal, ki bi tekel od konca najgobjega zaliva Velike Sirte nekam proti osrčju puščave. Tako bi morska voda kmalu vplivala na atmosfero in klimo okolice, izvajala omenjeni učnjak, ter pristavljala, da se Italijanom ne bi trebalo več izseljevati v

Ameriko ali drugam, ker bi imeli pri kanalu dovolj posla.

Š Okrajni sodnik v Komnu g. Fran Dominko je imenovan za deželnosodnega svetnika na svojem sedanjem službenem mestu.

Š Balkan ga je zmešal. Finančni nadstražnik Andrej Drassmann v Červinjanu je prišel v sredo zjutraj na goriški oddelek finančne straže, kjer je javil, da je imenovan za državnega svetnika na Cetinju. Zadrževal je obleko, da takoj odpotuje v novo službo. Ponudil se mu je takoj spremljevalec, da pojdeva skupaj na Cetinje, — in šla sta v deželno umobolnico, kjer je dobil svojo novo službo »državnega svetnika«. — Videlo se je, da mu je čitanje vojnih poročil zmešalo pamet.

Š Samoumor kot epidemija. V Trstu, kjer se pari lažnjivost s pijanstvom, je samoumor na dnevnem redu. Preteklega tedna je policija zabeležila celo dvanajst takih poizkusov, kojih se je pa samo eden »posrečil«. Življenje je navadno pretežko breme neumnim dekletom in pa pijancem, ki jih je prevzel alkohol.

Davka prosto 4 1/2% kralj. ogrsko državno rentno posojilo iz leta 1913 v zlatu. Kakor razvidno iz prospekta, izdaja kralj. ogrska vlada 4 1/2% davka prosto državno rentno posojilo v nominalnem iznosu 150 milijonov kron, s kuponsko zapadlost dne 1. aprila in 1. oktobra vsakega leta. Na to posojilo se vrši v četrtlet, dne 10. aprila t. l. javna subskripcija po kurzu 90/60%. Na podlagi tega kurza se obrestuje ta renta po čistih 5% in tvori vsled tega prvovrstno priliko za nalaganje glavnice. Kot zglasevalnica za Ljubljano in alpske dežele fungira Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani (Prešernova ulica 50), katera sprejema priglasitve in daje vsa zahtevana pojasnila. 1071

Službo

Želi nastopiti dekle poštene rodbine in vestn. značaja, izvežbana kot prodajalka v trgovini (tudi s trafiko) ter vobče praktična in vajena eventualno tudi v šivanju. Zmožna tudi nemščine deloma, italijansčine in hrvaščine. — Želi se mesta v provinciji, tudi na Goriškem ali Primorskem. — Blagohotne ponudbe s pogoji se prosí na: Uprava »Slovenca« št. 1076.

Kemična tovarna Traiskirchen pri :: Dunaju, LIEBLEIN & CO. ::

Stearit

najboljše sredstvo za zgostitev malte za snaženje in beton. Stearit malta da tudi 50—100% več moči, kot malta z drugimi primesi. 993

Št. 8125.

POZIV!

Ker se še vedno dogajajo slučajji rdečice pri prašičih, se pozivljajo vsi živinorejci ljubljanski, da nemudoma

dajo cepit prašiče.

Tako cepljenje je edino sredstvo zoper rdečico.

Cepljenje se bo vršilo prve dni prihodnjega meseca.

Kdor hoče imeti svoje prašiče cepljene, naj to priglasí ustno ali po dopisnici (svoj natančni naslov in število prašičev) podpisnemu mestnemu magistratu ali pa mestnemu živinozdravniku v klavnici vsaj do 20. aprila.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. aprila 1913.

Št. 6983.

Razpis.

Za zgradbo okrajne ceste Srednjavas-Studor na okroglo 12.900 K in v tiru ležečih 2 železobetonskih mostov na okroglo 12.400 K

proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne svote naj se predložijo ločeno za ceste in mostova

do 26. aprila t. l. ob 12. uri opoldne podpisnemu dež. odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatenih z napisom: »Ponudba za prevzetje gradbe okrajne ceste Srednjavas-Studor« odnosno »Ponudba za prevzetje zgradbe mostov na okrajni cesti Srednjavas-Studor«. Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da priznava ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodatki kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo, ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu ob navadnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega

Ljubljana, dne 4. aprila 1913.

1068

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 7. aprila 1913.

Pšenica za april 1913	11:06
Pšenica za maj 1913	11:20
Pšenica za oktober 1913	11:80
Rž za april 1913	9:40
Rž za oktober 1913	9:38
Oves za april 1913	9:69
Oves za oktober 1913	9:51
Koruzza za maj 1913	7:67
Koruzza za julij 1913	7:89

Novosti

za ženske in moške obleke

v veliki izbiri

768 pri R. MIKLAUC

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 5.

Absolvent trgovskega tečaja

in gojenec c. kr. stavbeno tehnične šole (Gradec)

Išče stalne službe pri kakem stavb. podjetniku, trgovcu, hranilnici ali banki v mestu ali na deželi, zmožen slovenske, nemške korespondence knjigovodstva, strojepisja, v trgovsko in stavbno pravnih zadevah, star 19 let, vstop takoj. — Pisma slovenska ali nemška pod naslov Vladimir Tührer na upravo lista do 15. t. m. 1081

2 zanesljiva kurjača

Iščeta službe. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod šifro: »Dva kurjača 1913« na upravo »Slovenca«. 1067

Smrekove sadike!

Še par tisoč štiriletnih šolanhi in triletnih nešolanhi smrekovih sadik ima oddati 1069

graačina Sonnegg, pošta Ig-Studenec.

Sprejmeta se takoj

dva učenca

za ključavničarsko obrt pri Franc Mar-kiču, Škofja Loka 19. 1070

1075

Žalosna slika puljske mladine.

Pulj, 3. aprila 1913.

O Pulji ni veliko dobrega povedati. Ko bi ne bilo nekaj starodavnih rimskih razvalin, ki hude v tuju spomine na stare rimske čase in njih kulturo, bi zapustil človek mesto z najslabšimi vtisi. Najslabši vtis pa naredi nate cele trope umazanih, razposajenih in čisto zapuščenih otrok, ki se drve in vlačijo po mestu brez vsakega nadzorstva. Opravičeno lahko rečemo, da je malo mest v Avstriji, kjer bi imeli tako zanemarljivo mladino, kakor jo imamo v Pulju. Kamorkoli se ganeš, povsod te spremljajo gruče pouličnih otrok, ki se vlačijo po cestah in predmestjih, in kame-nje frči po zraku, da si lahko vesel, če odneseš zdrave pete.

Otroci so splošno, posebno laškim staršem deveta briga. Zjutraj jih spuste na ceste, kjer se prežve cel dan in zvečer v poznih urah se vračajo domov, če že preje ne padejo v roke policije. To je že itak nekaj vsakdanjega, da naleti policija na nage ali napol oblečene nedorasle šolo-obvezne otroke v kakem hlevu ali kleti, prepuščene največji bedi in zanemarjenosti. Ti otroci so večinoma sadovi divjih zakonov. Oče in mati živita nekaj časa skupaj tako na veri, ponavadi gresta prej ali slej narazen, otroci pa v hlev. Te zavržene sirote postanejo seveda sčasoma pravo seme, iz katerega se rekrutira puljska mularija, ki roma od zapora do zapora. V letu 1912. je prišla policija nič manj kakor 196 takih mladoletnih, 8 do 18 let starih klativitezev. Od teh jih je bilo 112 kaznovanih zaradi tatvine, 36 zaradi nemoralnosti in 48 zaradi drugih prestopkov.

Poleg tega daje te vrste ljudstvo veliko opravka tudi puljski sodniji. Zadnje čase je tudi komisar na puljskem magistratu izprevidel, da treba vendar kaj ukreniti, da se te škandalozne razmere na en ali drug način uredi. Peča se z ustanovitvijo mladinskega varuštva. To bi bilo že nekaj, da niso mestne finance tako silno žalostne in ne pripuste vsled tega kakega večjega izdatka v to svrhu.

Veliko so krivi teh razmer v Pulju divji zakoni. Mesto šteje danes 500 parov konkubinatov, ki so uradno dognani. Veliko je pa takih, ki se dajo težko kontrolirati in katerim oblast ne more blizu. Tako imamo v Pulju vsega skupaj 700 divjih zakonov. Ali ni to naravnost ogromno število za tako mesto? In vendar ni nikogar, ki bi napravil konec tem razmeram. Policiji so seveda v tem oziru roke vezane, ker imajo te družine večinoma tudi otroke. Ze zdaj ne storé ti ljudje veliko za vzgojo otrok, kaj bi šele potem, ko bi jih policija razgnala. Pač bi pa prav lepo na srce polagali novemu poreškemu škofu, da bi posegei v te razmere in dal duhovščini v Pulju potrebna navodila, da te pare pozakonijo.

Da tudi število nezakonskih otrok raste, leži na dlani. Preteklo leto je bilo 1456 rojstev. Med temi jih je bilo 263 nezakonskih, torej več nego 18 odstotkov.

Take so нравstvene razmere v mestu, kamor kliče vojaška oblast na tisoče mladeničev iz naših slovenskih in hrvaških dežel v vojaško službo. Fantje pridejo v to ozračje večinoma dobri in nepokvarjeni, a če se taki nazaj vračajo, je veliko vprašanje. Ali je mogoče, da bi tako milje ne vplivalo nanje? Škušnja uči, da marsikdo utone v tem močvirju. Nadalje prihaja v mesto na stotine slovenskih in hrvaških fantov in deklet, ki si iščejo tukaj vsakdanjega kruha. Navadno ga tudi dobé, dočim jim dušnega kruha primanjkuje, ker ni človeka, ki bi jim ga rezal. V Pulju vlada veliko pomanjkanje duhovščine, posebno hrvaške, o kaki ljudski ali poselski organizaciji pa ni, bi govorili. Bog nam daj takih delavcev, če ne, se nam obeta zelo klavrna prihodnost.

Rdeči križ.

Dne 3. aprila t. l. se je vršil redni občni zbor deželnega in gospejnega pomočnega društva Rdečega križa za Kranjsko. Občni zbor je otvoril prvi podpredsednik g. Peter vitez Grasselli, pozdravil navzoče člane, posebno pa g. deželnega predsednika ekselencu baron Schwarz in vojaškega svetovaleca g. višještabnega zdravnika dr. Winter-nitza. Naznanil je, da je cesar namesto odstopivšega nadvojvode Friderika po-veril pokroviteljstvo vojvodu Fran Sal-vatorju. S toplimi besedami se je spo-minjal umrlega velezaslužnega pred-sednika ces. svetnika Ivana Murnika, umrlega odposlanca k zveznemu zboru na Dunaju dr. Ludovika Dimitza, predsednika podružnice v Kostanjevici Otmarija Sever in pa umrlih članov. Na prošnjo društvenega vodstva je pre-vzel izvolitev delegata k zveznemu zboru na Dunaju sekcijišef dr. VI. Globočnik. Od 15 podružnic je delova-nje ustavila kostanjeviška. Da se od-

pomore pomanjkanje bolniških strež-nic, bode društvo priredilo v Ljubljani strežnični tečaj za gospe in polnoletne gospodične iz Kranjske; predpriprave so skoraj končane. — Računi za l. 1912 se odobri. Prejemki lanskega leta so znašali 9787 K 83 h, izdatki pa 4967 K 63 h, tako da se je premoženje za 4850 K 20 h zvišalo. Koncem leta 1912 je znašalo premoženje 149.921 K 24 h; od te vsote spada 86.302 K 58 h na vojni za-klad, 5379 K 99 h na vezano imovino, 9071 K 76 h na mirovni pomočni zaklad in 750 K na jubilejni mirovni zaklad.

Pri dopolnilni volitvi treh odborni-kov namesto umrlega g. Ivana Mur-nika, odstopivšega dr. Emil Bocka in gospe Evgenije Bamberg so bili soglas-no izvoljeni: Gustav del Cott, c. kr. okr. glavar v p., Gustav Karel Kulavicz, c. kr. vladni svetnik, in gospa B. Suster-šičeva, soproga deželnega glavarja. — Končno je predsednik izrekel toplo za-hvalo vsem oblastem in uradom, ki so društvene namene pospeševale, poseb-no dvornemu svetniku Alojziju Kli-mentu, in kr. vojaškemu štacijskemu poveljstvu, ljubljanskemu časopisju in zaključil občni zbor.

KNJIGOTRŽTVO.

Častito duhovščino opozarjamo, da pridejo letos prvič na vrsto »Lectiones infra octavas solemnitas S. Joseph, S. Joannis Bapt. et Ss. apost. Petri et Pauli«. Ker teh lekcij ni ne v apalteriju in ne v bre-virju in se dobi knjižica edinole v »Kato-liški Bukvarni« v Ljubljani, opozar-jamo čast. duhovščino, da se te lekcije ne-mudoma omisli, ker je mogoče, da zadnji trenutek, ko ne bo nič več mogoče doba-viti novih izvodov, knjižica v »Katoliški Bukvarni« poide in bi gospodje, ki imajo te knjižice, ne mogli moliti brevirja.

Mati čudovita. Spisal dr. Josip Jerše. Opozarjamo ponovno na te res lepe, iz-virne šmarnice. Priporočamo jih ne samo za šmarnično berilo, temveč tudi pridigar-jem in duhovnim voditeljem Marijinih družb, ker jim bodo pri izdelovanju govo-rov prav izvrstno služile. Prepletene so z lepimi, zanimivimi najnovejšimi zgledi. — Dobijo se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Cena vezani knjigi 2 kroni.

1074

Vsled sklepa neskončne Modrosti je pretrgal smrtni angel danes 7. aprila ob 3. uri zjutraj naši srčno ljubljani materi, gospe

Ani Srakar, roj. Modic

nit življenja.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v torek dne 8. aprila ob 6. uri iz hiše žalosti Rožna dolina št. 25, na viško pokopališče.

Svete maše za dušnice se bodo brale v več cerkvah.

Blago rajnico priporočamo v molit-vev in blag spomin.

Rožna dolina, dne 7. aprila 1913.

Žalujoče hčere.

Sanatorium Emona v Ljubljani,

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. — Porodnišnica. — Medicinalne kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Dergana, primar. I. kir. odd. dož. boln.

Modistinja Ivana Wončar

se je preselila v Gradišče 7, I. nadstr.

Radioaktivno termalno kopališče

Toplice na Kranjskem.

Postaja dolenske železnice Straža — Toplice. Akrov vrelce 38° C, ki daje nad 30.000 litrov radioaktivne termalne vode na dan. Zdravljenje s pitjem in s kopanjem. Izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija in masaža. Ravateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstan-tin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gostogozd-nata okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno kopališka uprava. 976 66

Proda se poceni

4045

uniforma

za infanter. častnika obstoječa iz vojne suknje (Waffenrock), bluže, hlače, čake, kape, sablje z jermenom in portopejem, kravat in vojnega pasa (Feldbinde); dalje tudi mala mizica in beli zastori za troje oken. Več upravnistvo pod št. 1045. (Znamka)

Slovarček

nemškega in slovenskega jezika.

Sestavil dr. Janko Šlebinger, c. kr. profesor.

Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Cena 1 K 20 vin., vezan v celo platno 1 K 80 vin. (po pošti 20 vin. več).

Z veliko skrbjo in natančnostjo sestavljen Slovarček v žepni obliki bo vsled svoje velike porabnosti vsakemu dobrodošel, posebno pa še samouku in šolski mladini. Slovarček je rodila živa potreba; ima namreč veliko prednost, katere ne najdemo v drugih slovarjih; razlikuje se od podobnih pripomočkov predvsem v tem, da upošteva v nemško-slovenskem delu tudi oblikoslovje nemškega jezika tako, da ne nudi samo razmeroma bogatega besednega zaklada, temveč nas tudi uči besede pravilno rabiti.

Kdor se je uspešno seznanil z glavnimi pojmi nemške slovnice vsaj v onem obsegu, ki ga nudi I. del knjižice »Nemščina brez učitelja«, ta bo s pomočjo slovarčka lahko čital nemške sestavke.

Druga nedosežna vrhina slovarčka je pa nizka cena, ki se je dosegla na ta način, ker je založništvo računalo z izredno visokim nalogom. Če bi se bil slovarček tiskal samo v takem številu, kakor se običajno tiskajo slovenske knjige, bi mu bila prodajna cena več nego še enkrat višja.

Priročna žepna oblika in prikupna zunanost je tudi važna prednost te lepe knjižice.

Za samouke je poleg slovarčka nujno potrebna tudi Pavel Novakova:

Nemščina brez učitelja,

ki obsega dva dela, in sicer:

I. del »Nemška slovnica za samouke«. Cena 1 K 20 vin. (po pošti 10 vin. več). Ta knjižica je nujno potrebna za vsakega, ki se hoče nemščine temeljito priučiti. Marsikdo si pa samo s I. delom ne bo znal pomagati in je zato potrebno, da si kupi tudi praktični:

II. del »Slovensko-nemški razgovori« v vsakdanjem življenju. Cena 1 K 20 vin. (po pošti 10 vin. več).

Oba dela skupaj vezana v celo platno veljata 2 K 80 vin. (po pošti 20 vin. več).

Drugi del obsega razgovore potrebne v javnem občevaranju, da izhaja z njimi vsak Slovenec, ki pride z Nemcem v neposredno do-tiko. Razgovori so prirejeni za najrazličnejše prilike in potrebe: tako bo našlo n. pr. slovensko dekle, ki služi pri nemški družini, razgovore, ki jih rabi v službi, slovenski trgovec, gostilničar, obrtnik, delavec, mladenič, ki gre k vojakom itd., bo tudi našel v knjigi po-trebne razgovore za občevarja z Nemcem v svojem poklicu.

II. del priporočamo pa še posebej nemščino se učeči šolski mladini, kateri manjka često praktične vaje in se mora zato hudo boriti s težavami nemškega jezika.

Nekaj drugih knjig za praktično porabo:

Magdalene Pleiweisove

Slovenska kuharica.

Šesti natis izdala S. M. Felicita Kalinšek.

To je najboljša in najpopolnejša slovenska kuhinjska knjiga, ki pomeni za naše ženstvo velik napredek v gospodinjstvu.

Ta zlata knjiga slovenskega ženstva je izšla v dveh izdajah: Velika izdaja, ki obsega 598 strani, ima 18 krasnih, večbarvnih tabel in mnogo slik med besedilom, elegantno vezana K 6.— (po pošti 30 vin. več).

Okrajšana izdaja, brez slik in prikrojena za vsakdanje potrebe, stane K 3.—, vezana K 3.60 (po pošti 30 vin. več).

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. Cena K 3.—, ele-gantno vezana K 4.—. — Ta knjiga nudi vsa pravila za omikano vedenje in polaga prvo važnost na oliko in plemenitost srca. Knjiga je tudi neprekosljiva, ker najde v njej sveta tako olikanec, kakor preprost človek, tako odrasleni kakor nedorasla mladina.

Stoletna pratika dvajsetega stoletja (1901—2000). K 1.30, vezana K 2.—. — To je knjiga, ki nas uči vsega, kar je potrebno vedeti o časoslovju, predvsem nas pa uči s pravimi očmi opazovati prirodo in njeno lepoto. Knjiga obsega tudi koristna gospodarska pravila, najvažnejša zdravstvena navodila ter mnogo drugih podrobnosti za praktično življenje.

Načrt Ljubljane, 1:10.000 zelo natančno izvršen. Cena načrtu v dveh barvah 30 vin., v petih barvah 50 vin. — Načrt je vsled svoje natančnosti zelo pripraven ter priporočljiv za tuja in domačina, pa tudi za šolsko mladino, ki se mora seznaniti s poznavanjem in čitanjem zemljevidov. Dobi se tudi v nemškem jeziku po istih cenah.

Zemljevid Gorenjske z novo bohinjsko in tržiško železnico. Ta zemljevid, ki ima slovenska krajevna imena, obsega celo Gorenjsko ter je natančen do najmanjše vasi pregleden in priročen. S tem zemljevidom v roki se bo vsak naj-ložje orientiral po Gorenjski ter našel najpripravnejšo pot za po-samezne izlete. Zemljevid je pridejan »Ilustriranemu vodniku po Gorenjskem« in stane z njim vred samo 1 K 20 vin.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.